

ЦИЈЕНА:

За Црну Гору на годину 8 перпера, на по године 4 перпера
 За Аустро-Угарску Босну и Херцеговину на годину 12 перпера, на по године 6 перпера.
 За све остале земље годишње 20 франка у злату, на по године 10 франка у злату.
 Претплата се приима само у годишњим и полугод. роковима.
 Поједини број 20 пара за Црну Гору, — на Иностранство 25. пр.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Власник: Државна Штампарија

Излази суботом

Одговорни уредник: С. Рамадановић

СЛУЖБЕНИ ДИО

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Заступника Нашег Министра Правде, Предсједника Нашег Министарског Савјета и Нашег Министра Иностранних Дјела, постављамо:

за члана обласног суда у Подгорици, са досадашњом платом, Филипа Пејовића, досадашњег члана обласног суда у Бару, по молби.

Заступник Нашег Министра Правде, Предсједник Нашег Министарског Савјета и Наш Министар Иностранних Дјела, нека изврши овај указ.

Цетиње, 31 јула 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Заступник Министра Правде,
 Предсједник Министарског Савјета,
 Министар Иностранних Дјела,
 Д-р Л. Томановић с. р.

МИ

НИКОЛА I

по милости Божјој
КЊАЗ И ГОСПОДАР ЦРНЕ ГОРЕ

На приједлог Нашег Министра Унутрашњих Дјела постављамо:

за писара капетаније шестанско-селацке Душана Лекића, писара капетаније крајинске, по потреби службе;
 за писара крајинске капетаније Николу Дабановића;
 за писара мартинићске капетаније Риста П. Радовића;
 за писара капетаније величке Михаила Кнежевића; и

за писара капетаније бањанске Зарију Килибарду — све са годишњом платом од по (600) шест стотина перпера.
 Наш Министар Унутрашњих Дјела нека изврши овај указ.

Цетиње, 30. јула 1910. год.

НИКОЛА с. р.

Министар Унутрашњих Дјела,
 Ј. С. Пламенац с. р.

Претписи Господина Министра Просвјете
и Црквенијех Послова.

На основу чл. 34. закона о народним школама постављени су за сталне учитеље ови учитељски кандидати:

У Салчу, Крсто З. Маријановић;
 у Вуковцима, Спасо Поповић;
 на Биочу, Милета Петровић;
 у Прекобрђу, Радуге Ивановић;
 у Ублима (Кучи), Стеван Б. Дедовић;
 у Стапима, Радоје Радојичић;
 на Мратињу, Коста Љешевић;
 у Ускоцима, Милић Шћекић.
 На основу чл. 35. закона о народним школама постављени су за привремене учитеље-ице:
 На Грахову, Зорка Лукићева;
 у Додошима, Марко Кнежевић;
 у Доњ. Цеклину, Василије Госпић;
 у Барама Краљским Обрен Радуновић;
 у Краљима, Божина Ђолевић;
 у Бољевићима, Новица Ивовић;
 у Доњ. Морачи, Тодор Михаиловић;
 у Затријепчу, Томо С. Белошевић;
 у Колашину, Јефимија Радичевићева;
 на Љешкопољу, Мирко Бацковић;
 у Подбишћу, Миливоје Јоксимовић;
 у Пољима, Миле Перуничић;
 на Велимљу, Иво Копривица;
 у Драгољима, Миња Жарић;
 на Дан. Граду, Лазар Брајовић;
 на Жабљаку, Михаила Куртовића и Даринку Ђирковићеву;
 у Ж. Никшићској, Јелену М. Поповићу;
 у Никшићу, Магдалену Џуверовићеву;
 у Павковићима, Живку Бабовићу;
 у Петровићима, Николу Кастратовића;
 у Тепцима, Станка Обрадовића;
 у Шаранцима, Лазара Димића.

На основу чл. 45. закона о народним школама премјештени су по службеној потреби, ови учитељи-ице основнијех школа:

Јован Иличковић из Брчела у Подгор;
 Милутин Велимировић из Доњ. Загарча у Комане;
 Василија Филиповићка са Дан. Града у Горњу Морачу.

Нико Филиповић са Дан. Града у Горњу Морачу;

А. Кликовац из Голубоваца у Српску;
 Филип Дедић са Цетиња у Дупило;
 Петар Дубљевић из Никшића у Брезовик.

На основу чл. 45. закона о народним школама премјештени су, по њиховој молби, ови учитељи-ице основнијех школа:

Милутин Поповић из Колашина у Жупу Никшићску;

Миличко Арсенијевић из Вељег Дубоког у Шекулар;

Перо Поповић из Брезовика у Никшић;
 Никола Булатовић из Горње Мораче у Влаховиће.

На основу чл. 36. закона о народним школама постављени су за учитељске заступнике:

У Бјелицама, Радомир Павићевић;
 на Богетићима, поп Илија Мујушковић;
 на Богетићима (у приватном одјељењу), Јагош Влаховић;

у Богомиловићима, Видак Лакчевић;
 у Бољевићима, Марко Пламенац;
 у Брестицама, Милутин Радоњић;
 у Брођанац, Милован Војводић;
 у Брчелима, Јоко Гојнић;

на Вилусима, Вуксан Ђ. Гојковић;
 у Грађанима, Филип Вукчевић;
 у Горњем Загарчу, Милета Бурић;
 у Доњем Загарчу, Ристо Поповић;

у Команима, Крсто Радуловић;
 на Комарну, Мило П. Вујовић;
 у Крњицама, Павле Поповић;
 на Мирцу, Ристо Кркељић;

у Горњим Рудинама, Божо Милатовић;
 у Сотонићима, Саво Вукосавовић;
 у Доњим Бјелицама, Филип Рајковић;
 на Трешњеви, Милета Стојановић;

на Ублима Чевским, Лазар Павићевић;
 у Доњем Цеклину, Милош Шутиловић;
 на Чеву, Јаков Николић;
 у Шестанима, Милић Милошевић;
 на Безијеву, Божо Вујосевић;

у Блатини, Радоје Ракочевић;
 на Градцу, Томо Кажич и Митар М. Вујисић;

у Голубовцима, Андрија Драговић;
 у Дражевцима, Благота Ј. Вукчевић;
 у Љешкопољу, Василије Јовановић;
 у Мијоској, Божо Кујовић;

на Момчу, Арсо Рашовић;
 у Доњој Морачи, Мираш Радовић;
 у Горњој Морачи, Шћепан Војводић;
 у Пољима, Милан Палевић;

у Релези, Раде Поповић;
 у Новом Селу, Андрија Брајовић;
 у Спужу, Пуниша Савелић;
 у Требаљеву, Радосав Јоксимовић;

у Трени (Васојевићи), Батрић Бандовић;

у Ман. Ђелији, Нешо Вуксановић;
 на Ублима (Кучи), Никола Ивановић;
 у Барама Шумановића, Миња П. Вујадиновић;

у Барама Шумановића (приватно одјељење), Лазар Ђуровић;

у Брезни, Милован Шарановић;
 у Борковићима, Арсеније Дубљевић;
 у Буковици, Митар Мићовић;

у Враћеновцима, Шпиро Глиговић;
 у Врелима, Никола Вуковић;
 у Горњем Пољу, Вељко Поповић;

у Ждрбаонику, Ђуро Стојковић;
 у Кочанима, Анто Јакшић;
 у Мартинићима, Милутин Радовић;

у Опутној Рудини, Марко Комненић;
 у Ускоцима, Панто Ђукић;
 у Црквицама, Јово Радовић;

у Црној Гори, Милосав Вујисић;
 у Шавнику, Михаило Ђуровић;
 на Бати, Владимир Прља.

На основу чл. 56. закона о народнијем школама премјештен је Јосиф Бабовић из Жупе Никшићске у Павковиће.

Остала су непопуњена учитељска мјеста у овијем школама:

Његуши (једно одјељење), Смрдуша, Трњине, Нудо-Заслап, Дрезга, Веље-Дубоко, Штитарица, Братоножићи, Бијело Поље (приватна школа), Дуга, Голија, Недајно, Пишче, Равно (приватна школа), Трени (Никшићска), Гостиље (приватна школа).

П. Бр. 2363. Из канцеларије Књ Министарства Просвјете и Црквенијех Послова, на Цетињу, 29. јула 1910. г.

ПРИВРЕМЕНИ ПРАВИЛНИК

О

уређењу телефонске службе у унутрашњем саобраћају.

На основу члана 111. закона о Књажевској Влади од 6. децембра 1902. године, Министар Унутрашњих Дјела прописује овај привремени правилник о уређењу телефонске службе у унутрашњем саобраћају.

Опште одредбе.

§ 1.

Телефонска мрежа служи за међусобни саобраћај:

1. јавних и претплатничких станица једног мјеста и њихове мјесне средишне станице;
 2. јавних и претплатничких станица једне области и њихове обласне средишне станице.

§ 2.

Телефонска мрежа дијели се:

1. на варошку;
 2. ванварошку, и
 3. међуварошку.
 Варошка и ванварошка мрежа служи за саобраћај једног мјеста, а међуварошка служи за саобраћај два или више мјеста у земљи.

Варошка и ванварошка мрежа.

§ 3.

Телефонска мрежа једног мјеста састоји се: из средишне главне станице, из јавних и претплатничких станица и линија што се налазе у обиму (периметрији) варошке и ванварошке мреже.

§ 4.

Обим варошке мреже простире се у свим мјестима до варошких општинских граница.

§ 5.

Обим ванварошке мреже простире се у свим мјестима у земљи до 3 километра закључно, рачунајући од обима варошке мреже до означеног мјеста.

Све остале линије и станице што се налазе изван тога обима, улазе у састав међуварошке мреже.

Телефонске станице за јавни саобраћај.

§ 6.

Телефонске станице за јавни саобраћај дијеле се на:

1. главне станице и
 2. јавне говорнице.

Главне су станице средишта телефонских линија и станица једног или више мјеста у земљи, а служе за то, да дају телефонску везу осталим станицама једне исте или које друге телефонске мреже.

Јавне говорнице служе: за међусобни разговор на телефону јавних и претплатничких станица једне исте или које друге мреже.

§ 7.

Телефонске станице за јавни саобраћај могу се стално или привремено отварају у свима мјестима у земљи, гдје то буду захтјевали државни интереси. Отвара их Министар Ун. Дјела.

§ 8.

Телефонске станице у свима мјестима гдје има п.т. станица са њима су комбиноване, а гдје ових нема онда су засебна надлештва и имају своје печате са државним грбом.

Вријеме службеног рада у телефонским станицама.

§ 9.

Телефонске станице за јавни саобраћај врше двојаку службу:

а) непрекидну и
 б) ограничену.
 Станице за непрекидну службу отворене су и раде у свако доба дана и ноћи.

Станице са ограниченом службом отворене су и раде сваког дана од 8 сати у јутро до 12 сати на подне и од 2 до 7 сати послје подне. Пријеком и хитном државном потребом морају се и ове станице отварају за рад у свако доба.

§ 10.

Вријеме службеног рада одређује се у телефонским станицама по средњеевропском времену.

§ 11.

Први дан Божића, Ускрса и Духова телефонске станице не раде.

§ 12.

Која ће телефонска станица бити са непрекидном или ограниченом службом, прописује Министар Ун. Дјела нарочитом наредбом.

Телефонски саобраћај.

§ 13.

Телефонски се саобраћај води живом ријечју — говором.

§ 14.

Телефонска се саопштења дијеле на службена и приватна.

Службена су саопштења која државне власти међусобно измјењују само по хитноме послу; или општинске власти за вријеме: пожара, рата, мобилизације војске, поплаве, нерета, злочина и других сличних јавних потреба.

Приватна су саопштења она, која измјењују приватна лица међусобно или са државнијем властима.

§ 15.

Телефонски саобраћај дијели се на:

а) варошки и
 б) међуварошки.
 Први се врши у обиму варошке и ванварошке мреже, а други изван тога обима.

Саобраћај живом ријечју.

Пријаве за разговор.

§ 16.

Саобраћај живом ријечју допушта се на основу пријаве, коју је сваки говорник дужан да напише у „књизи пријава“ која се налази у телефонској станици.

Ова је књига подијељена у два дијела, на службени и приватни дио.

§ 17.

Разговор се може водити међу двијема станицама само у томе случају, ако су се говориоци за то раније споразумјели (поштом, телеграфом, или телефоном и т. д.) и ако говорник који се позива на разговор поднесе станици доказе (позивницу) о томе њиховом међусобном споразуму.

§ 18.

Позивање говорника у јавне телефонске станице чини се и нарочитијема позивницама, које онај што позива јасно попуња:

1) његово име и из којег је мјеста;

2) име мјесто и стан онога кога позива и

3) у које ће вријеме (сат и минут) доћи да с њим на телефону говори.

§ 19.

Говорник који се позива на разговор мора се на исти пријавити у оно вријеме и у оној станици, која је у позиву за разговор означена.

Ако говорник не дође у одређено вријеме и то: дању најдаље за 1., а ноћу за 3 минута, веза се прекида. У том случају оном који позива не враћа се такса наплаћена за разговор.

§ 20.

Пет минута је основна јединица времена, како за наплаћивање таксе тако и за трајање приватних разговора у варошком и међуварошком саобраћају.

Трајања службених говора су неограничена.

§ 21.

Кад се наплати такса од говорника, онда му се тек допушта улаз у говорницу.

§ 22.

Ако би говорник од разговора одустао, такса му се неће повраћати.

§ 23.

Кад се разговор сврши, званичник у „књигу пријава“, а у означеној рубрици, испуњава тачно и јасно вријеме, кад се је говор свршио.

§ 24.

Свако продужење разговора преко основне јединице времена треба да говорник поново уведу у „књизи пријава“ и да за то плати поновну таксу.

Такса

§ 25.

За приватне разговоре од једне јединице времена од говорника (пријавника) наплаћује се унапријед, у готовом новцу, такса, коју ће он сам увести у матици „књиге прихода за телефонске разговоре“.

§ 26.

За сваки разговор на телефону од 5 минута или разломак од 5 минута наплаћује се у варошкој саобраћају по 25 пара, а у међуварошком по 1 перпер.

§ 27.

Наплаћена такса говорнику се враћа само у том случају, ако говор није могао бити извршен због рђавих линија, апарата или због неодзива станице која се позива на говор.

§ 28.

Кад се такса говорнику враћа, станица одузима признаницу издату говорнику и присајузи је дотичној матици одакле је и одијељена у „књизи прихода“ стијем, да говорник преко ње напише својеручно да је повац награда примио.

Пријаве за службене разговоре.

§ 29.

Свако званично лице које се пријављује за службени разговор на телефону, пошто поднесе увјерење од своје надлежне власти, да ће заиста вршити службени говор по само хитном државном послу, треба да изврши оне исте формалности као и приватни говорник, само што у „књизи пријава“ телефонски званичник попуњава, мјесто наплаћене таксе, „службено“.

Јавне говорнице.

§ 30.

Јавне су говорнице снабђевене, у нарочитим затвореним кабинама или собама, са потребнијем телефонским апаратима у којима се води разговор и које су тако удешене, да се говори изван говорница не чују.

§ 31.

Телефонске линије и апарати јавнијех говорница уступају се говорницима по реду пријава. У доказано хитнијем случајевима првенствено право на то имају државне или општинске власти, па макар да су се и позније пријавиле.

§ 32.

Телефонски званичник, по реду заведеном у „књизи пријава“, прозива говорнике и дозвољава им да у говорници улазе, и ни један говорник без његове дозволе не може у говорницу ући. Ако се пак не би говорник послје званичног прозива за вријеме од 1 минута за говор пријавио, сматраће се да је одустао од говора.

§ 33.

Нико други нема права да у говорницу уђе, док говорник у њој на апарату говори.

§ 34.

Улазак у говорницама забрањен је свакоме на кога се посујма, да је умно болестан, да је у најитом стању или да болује од какве заразне болести.

§ 35.

Говорницима је дозвољено да на телефонима могу говорити на свима језицима, али давање везе и осталих службених података мора се вршити на српском језику

§ 36.

Дозивање телефонских станица дозвољено је дању само за 1, а ноћу за 3 минута.

§ 37.

Почетак разговора на телефону рачуна се тачно од оног тренутка кад се говорници један другоме узајамно јаве на апарату.

§ 38.

Разговори на телефонима морају бити потпуно учтиви и достојни, те је говорницима забрањено, да се служе погрдним именима и неморалним ријечима. Кога званичник примјети да друге поступа, прекида му говор, а оптужује га надлежној власти.

Употреба телефонских апарата Начин позивања

§ 39.

Кад говорник хоће да говори на телефонском апарату, дужан је да позове ону станицу са којом ће да говори. Позивање се врши продужним а убрзаним кретањем ручице магнето-електричне машине. На овај позив друга станица одговара звоњењем.

По извршеном звоњењу говорник ће у микрофону одговорити ријечју „Алло“. Кад друга станица на то одговори такође ријечју „Алло“, говорник ће тражити да му друга станица уступи лице које је тражио за говор. Разумије се, да и говорник и онај који се позива за говор морају одмах један другоме послје размјјењених ријечи „Алло“, поменути име и презиме, која су им у књизи пријава и у позивници означена, да то званичници обију станица чују.

Разговор.

§ 40.

Говорници морају да говоре својим обичним, природним гласом и на одстојању (отприлике 10 см. од микрофонског рога). У томе погледу важи правило: што је говорник ближе апарату, треба да је говор лакши, а што је даље апарату треба да је говор јачи.

§ 41.

Забрањено је на телефонским апаратима викати, и говори се само оном јачином, да се глас чује.

§ 42.

Кад говорници сврше своје говоре на телефону дужни су апарате оставити у исправном стању, а ако би се десио случај, да који говорник макар што у апарату поквари, оправка ће се извршити о његовом трошку. Ако се не може оправка извршити, него се мора или апарат или који од његових дјелова новијем замијенити, то ће се такође извршити о трошку говорника који је штету учинио. Овакве се штете констатирају одмах записнички од стране телефонског званичника.

Жалбе и рекламације.

§ 43.

Старјешине станица, њихови замјеници, контролори или ревизори у станицама само су власни, да говорницима дају обавјештења по жалбама и рекламацијама, које се односе на телефонску службу. Телефонски званичници само су дужни необавијештенијема то објаснити.

§ 44.

Говорницима је допуштено да могу у „књигу за жалбе и примједбе“, сваку неуредност или неправилност, коју би примјетили у телефонској служби, описати и тај опис својеручно потписати.

Дужности телефонских званичника.

§ 45.

Телефонску службу у јавним станицама врше телефонски званичници, које поставља Министар унутрашњих дјела.

Главне су дужности ових званичника:

- 1) да се у служби у свему тачно управљају по правилима и прописима;
- 2) да чувају као највећу тајну све оно што би у вршењу ове службе сазнали;
- 3) да таксе правилно наплаћују, а рачунима и приходима савјесно и исправно рукују;

4) да материјал и апарате држе у исправном и уредном стању;

5) да у станици одржавају ред и чистоту;

6) да тачно и уредно долазе на дужност и то вазда најмање 5 минута прије одређеног рока;

7) да се у међусобним односима и са публиком уљудно и достојно понашају; да у говору и опхођењу са говорницима употребљавају, према приликама, ријеч: господин, госпођа или госпођица; и

8) уопште, да одржавају примјеран ред и тачан и исправан рад у станици.

§ 46.

Телефонски званичници су дужни да се у свему поковавају старешинама станица и да њихове наредбе извршују.

Рачуноводство.

§ 47.

Рачуне и приходе по телефонској служби станице склапају и предају као и кад поштанске и телеграфске приходе. За телефонске рачуне и приходе рачунополаци су они званичници које старешине станица одреде.

Рачунополаци телефонских рачуна предају дневне приходе како им старешина одреди, а, на истеку мјесеца, предају старешинама станицама исправно склопљене и надлежно потписане телефонске рачуне, књиге и остала службена документа.

П. т. број 7834 / 77

Цетиње,

22. јула 1910. г.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац.

РАСПИС

о набавци и издавању лозе.

Сви они који желе подићи виноград калемљеном лозом на издржљивој подлози треба да поднесу писмену молбу непосредно Одјељењу Народне Привреде најдаље до 15. септембра ове године и у тој означити тачно мјесто гдје се намјерава виноград подићи, и на што је досада земљиште употребљавано; којом врстом домаће лозе жели да је окалемљена издржљива подлога; и да лозу искључиво узима за сађење на своме земљишту.

Да би се врста подлоге (издржљива лоза) могла тачно одредити, према садржини креча и каквоће земље уопште; и да би се могла на вријеме узети проба земље — препоручује се привредницима, да на вријеме подносе молбе, јер се неће ниједна узимати у поступак поднијета послје 15. септембра.

По добивеним пријавама, одмах ће се од пријављених сопственика узети проба земље и испитати: у погледу на садржину креча (калцијевог карбоната) на кречомјеру (калциметру), и механичких састојака земље.

Резултат оба ова испитивања и подаци о положају и приближној оцјени земље на терену служиће за основу одређивања подлоге за земљиште од којег је проба узета.

Према овим подацима издаће се сопственицима увјерење, у коме ће се назначити:

а, земљиште од кога је проба узета (мјесто, положај, општина, село);

б, какве је каквоће земљиште по механичкој анализи;

в, колико садржи креча; и

г, која подлога (издржљива лоза) може да се сади на земљиште на коме се жели подићи виноград, а и на појединим мјестима тога земљишта, ако је узето више проба.

Како ће се и ко узимати проба земље, као и ко ће их испитати одредиће Одјељење Народне Привреде.

Лица одређена за узимање проба земље даће и потребна упуства око подизања винограда.

Лоза ће се, обзиром на количину (окалемљену, која се производи у даниловградском расаднику — издавати, у јесен, октобра и новембра и у прољеће, фебруара и марта.

Препоручује се свима, који желе куповати лозу, да на вријеме подносе молбе, како би се имало времена за испитивање земље, јер се никоме неће издати лоза, који у распоред није увршћен, и који не поднесе увјерење о испитаној земљи.

Нико не смије издату лозу на другога преносити, или једном издату му лозу враћати, или тражити да му се другом замјени.

Сви они који би хтјели набавити лозу са стране дужни су, прије но што поруче лозу подијети молбу Одјељењу Народне Привреде у којој ће нагласити:

а, какву лозу (калемљену и некалемљену) желе узети, и из којег расадника;

б, преко које ће је царинарнице увести. Уз молбу дужан је сваки поднијети увјерење о испитаној замљи на којој се мисли садити ова лоза, а уједно ће се приложити и службено увјерење о расаднику из кога се жели лоза набавити, да у њему не влада никаква опака болест.

Неће се допустити увоз оне лозе, која није препоручена за сађење, ушљед тога што није довољно издржљива, или која подлежи јако болијестима, и која не даје добро грожђе за производњу или јело.

Приватним лицима строго је забрањено продаја разних сората издржљиве лозе чисте или добивене хибридацијом, (уопште американске,) у циљу подизања винограда, док предходно о томе не добије одобрење од Министра Унутр. Дјела.

Сваки који жели подићи расадник за производњу некалемљене и калемљене лозе за продају, дужан је пријавити се Министру Унутр. Дјела и подијети увјерење о довољној стручној подобности за тај рад.

Награде за винодјелије заслужним лицима и удружењима, издаваће се двојачко:

а, као премије за утицање на обнављање и рационално подизање винограда;

б, као повремене награде за постигнуте успјехе у подизању винограда.

Премија ће се издавати онима сопственицима и удружењима приватних расадника, који поднесу потребна увјерења о правилном уређењу расадника, употреби савремених метода рада и успјешном утицају на обнављање и подизање винограда, и кад стручна комисија коју одреди Министар Унутр. Дјела донесе суд, да премију заслужују.

Повремене награде ће се издавати виноградарима и удружењима, који правилно подигну виноград на одређеној површини, разумно га његује и расадник уопште служи за примјер околници, и кад стручна комисија донесе суд, да награду заслужује.

Како премије тако и повремене награде издаваће се стјечајем.

Рок за издавање премије не може бити мањи од три године, а за издавање повремених награда двије године.

Лоза ће се издавати бесплатно манастирима и удружењима, што ће прописивати Министар Унутр. Дјела, с обзиром на количину лозе, која се производи у појединим расадницима. Издаваће се бесплатно: резнице и пропорци.

Цијене свију врста лозе које се производе у државним расадницима, по којој ће се оне продавати обзнањивати ће се у службеним новинама, а по могућству и у другим, као и у засебном цјеновнику редовно сваке године.

Обласна ће управа овај распис у што краћем року преко подручних органа обнародовати.

Министар Унутрашњих Дјела,
Ј. С. Пламенац.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО

Дворске и дипломатске вијести

— Њ. Кр. В. Велики Војвода Фридрих, Нашљедник од Мекленбург-Стрелица са Њ. Њ. Кр. Кр. В. В. Књазом Нашљедником и Књагињом Нашљедниковицом чинио је ове недјеље излет у Подгорицу, Зету и на Скадарско Језеро, гдје је имао прилике посматрати природне љепоте тих крајева. Иза тога били су аутомобилом један дан на Ловћену, а у сриједу одвезли су се на Тополицу, одакле су се прексиноћ на Цетиње вратили.

Њ. Кр. В. Велики Војвода Фридрих предмет је особите пажње цијеле Књажевске Породице, а нарочито Свога узвишеног Зета Књаза Нашљедника и Своје миле Сетре Књагиње Нашљедниковице, који не пропуштају ништа, да Високом Госту учине боравак овдје и у Црној Гори што пријатнији.

— Царско-отоманско изасланство, које долази да Њ. Кр. В. Књазу Господару честита педесетогодишњицу Његове владавине, сјутра стиже под Бар на турској оклопници „Хамидије“. На челу изасланства налази се бивши Велики Везир Хилми-паша.

Да дочекају ово изасланство, пошли су данас у Бар: Њ. В. Књаз

Петар, г. бриг. Блажо Бошковић, г. ком. Јоко Јовановић и г. кап. Р. Љумовић, а такође и овд. царско-отомански посланик Њ. Пр. Сад-редин-беј са секретарима посланства Виталис-ефендијом и Насих-бегом.

— Његово Величанство Султан Мехмед V. послао је Њ. Кр. В. Књазу Господару поводом Његова јубилеја на дар једног арапског коња, који је прошле недијеље овамо стигао.

Царев дар предао је Њ. Кр. В. Господару у присуству царско-отоманског посланика Њ. Пр. Садреддин-бега, коњички поручник Ахмед Хамди-бег.

Истим поводом подарио је и Предсједник Француске Републике Њ. Е. господин Фалијер Њ. Кр. В. Књазу Господару једног коња енглеске расе, који је такође већ стигао на Цетиње.

Граница од Трновог Ждријела до Вучијег Зуба између Грахова и Кривошија, још није уређена, ушљед чега је изашиљата на лице мјеста мјешовита комисија год. 1901.

Том приликом аустриски су комесари изијели као основ разграничења катастралну мапу аустријску, коју наши комесари нијесу узели у обзир пошто, то није никакав међународни докуменат, и комисија се разишла.

Пошто је на том крају Аустрија наслиједила Млетачку републику а Црна Гора Турску царевину, очевидно је да би се ово питање имало ријешити по граници, која је постојала између Млетачке републике и Турске царевине; и ма да би такво рјешење било у корист Црне Горе, Књажевска влада је ипак прихватила изражену мисао аустро-угарске владе, да би био најсходнији и најправеднији начин, кад би се споразумно установила природна граница; и у том смислу су добили упуство наши комесари, који су се љетос до други пут састајали са аустриским комесарима на лицу мјеста.

Међутим је са стране Аустрије започела нека грађевина на Дворнику, који се налази на спорном земљишту, којим би врхом имала проћи линија природне границе, што је онемогућило споразумни рад комисије, те се опет разишла, док то питање начелно ријеше саме владе међусобним споразумом.

Овако је у суштини и петроградско „Н. Време“ о овом питању проговорило, што је дало повода разним коментарима по јевропским листовима; па изгледа, да и бечка „Н. С. Преса“ није била добро обавјештена; за то смо сматрали нашом дужношћу, да овим исправимо све новинарске нетачности по овом питању, изложивши у чему се оно састоји.

Састанак министара

Чим је нови њемачки државни секретар за спољне послове Кидерлен-Вехтер предузео дужност, прва му је брига била да се састане са аустро-угарским министром спољних послова, грофом Еренталом. Тај састанак био је овога мјесеца у Маријенбаду, гдје се гроф Ерентал налази на дужем одмору. У исто вријеме јављају римски листови, да ће се и одавно уговорени састанак између грофа Ерентала и италијанског министа спољних послова маркиза ди Сан Ђулијано ускоро остварити. Тај састанак по најновијем распореду имао би бити у току мјесеца августа у Салцбургу, куда ће гроф Ерентал изићи у сусрет своме италијанском колеги и оданде поћи с њиме у Ишл, гдје ће га представити своме владоцу.

Састанци европских владалаца или њихових мјеродавних државника дају обично повода свакојаким закључцима о политичкој ситуацији у Европи. Садашњи састанак у Маријенбаду, као и онај што има бити у Салцбургу, у толико су значајнији, што се ти састанци изводе тако убрзаним темпом и

непосредно послје закљученог уговора о споразуму између Русије и Јапана, којим је Русија добила потпуно одријешене руке у Европи, а нарочито у својој политици на европском Истоку. У томе правцу нарочито је важно напоменути, да је садашњи њемачки државни секретар Кидерлен-Вехтер замјењивао свога претходника у управљању спољним пословима њемачке царевине у времену анексионе кризе, и да је он главом био тај, који је дао на знање, да би у случају европског сукоба због те кризе, Аустро-Угарска на својој страни нашла своју савезницу Њемачку. Нема сумње, да је та изјава морала оставити трага, који се не да тако лако изгладити, и кад се онда састанци у Маријенбаду и Салцбургу поред посматрања на садашњу политичку ситуацију у Европи, посматрају и са те тачке гледишта, напори аустро-угарског министра спољних послова, да се час прије састане са њемачким па онда и са италијанским управником спољне политике, добијају сами собом карактеристично обиљежје, говорећи рјечито о томе, колико су односи у Тројном Савезу расклиматани и како се свима силама ради на томе, да се они са Италијом поново што чвршће вежу.

Руска штампа слабу пажњу обраћа овом састанку у Маријенбаду и саопштава га као обичну вијест без икаквог коментара. Званични кругови сматрају састанак мјеродавних државника двију савезних држава за природну ствар, према којој нема повода, да Русија заузме какво држање или да о томе искаже своје мишљење. И доиста, министар Извољски толико је узнемирен тим састанком, да ће овога мјесеца — поћи на свој обични свакогодишњи допуст. До душе, и сам Кидерлен-Вехтер је казао у разговору са једним новинаром, да у овој години неће имати никаквих других састанака, додајући изреком, да нема потребе за састанак са руским министром спољних послова Извољским, јер је већ његов претходник, барон Шен, имао састанак с њиме. Али, баш та његова изјава показује, да састанци у Маријенбаду и Салцбургу нијесу посјете приватне природе, већ да оне унапријед бацају сјенку на крупније догађаје, који се могу очекивати у ближој или даљој будућности.

Црна Гора и наша штампа у Америци

„Уједињено Српство“, које излази у Чикагу, донијело је чланак под горњим насловом, који овако завршује:

„Рекли смо да борба за политичке слободе у Црној Гори била је излишна, а борбе околу устава није требало да буде. Скоро пола стољећа владао је Црном Гором Књаз Никола што не веле, неуставно на добробит земље, а на задовољство народа у Црној Гори, над киме је не само владалачку него и очинску бригу водио; знао је потребе свога народа, познавао је у души сами осјећа и помисао народа црногорскога, према чему је и своју владалачку моћ удешавао.

„Његова мудра — ако и неуставна владавина јамчила је народу Црне Горе, више од демократске слободе, него у другим државама, које се толико са уставом размећу. Дао је најзад устав својој земљи, за којег је држао да ће га Црногорци знати употребити на корист своју, али је ствар показала се у обрнутом правцу.

„Коцкари помислише, да ће дарованим уставом моћи да чине чудеса на рачун сиромашног народа у Црној Гори, па кад у томе нијесу успјели, онда труби на све стране, како је књаз Никола злоупотребио устав, како је почињено ово и оно тирјанство. Видјели су да им у Црној Гори не успјева та коцкарска политика, па су свеђер настојали да убједи Црногорце у Америци како им у Црну Гору повратка нема. Сваки дан су сијали раздор и расприривали мржњу међу овомшњим Црногорцима, да им што више омрзну њихову малу и јуначку домовину. Најмили су неке овомошње новине — које се и још српским називају — па су дизали и још данас дижу ону бјесомучну

хајку на Књаза Николу и обасипљу Га највећим клеветам. То раде као туђи најамници као плаћени агенти да Црногорце у Америци одврате од њихове домовине, али будна црногорска омладина у Америци не смије дозволити да на њих може да има икаква уплива та ганга политичких коцкара. Њих треба једном да презру као моралне породице, који само у злу другога гледају и налазе свој спас“.

Књижевност, умјетност, просвјета

† Генерал Кирјејев. У Павловску, у Русији, преминуо је чувени руски словенофил и богослов, генерал коњице *Александар Алексејевич Кирјејев*. Покојни генерал био је у оном знаменитом колу руских словенофила, које је са Хомјаком, Пагођиним и Аксаковом на челу, моћно покренло словенофилски покрет у широкој Русији, кад је оно г. 1875, доље на Балканском полуострву пукла невинска пушка, а г. 1876. Књажевине Црна Гора и Србија загазили у рат против силног петвјековног душманина. Словенофилски покрет је у оно доба добио силна маха у Русији и њему се има благодарити, што је Русија у љето г. 1877. објавила Турској рат и загазила у велику војну за ослобођење јужних Словена испод турског јарма. Генерал Кирјејев био је и српском народу пријатељ, и као такав је с Рајевским и другим руским официрима год. 1876. дошао у Србију и ратовао против Турака. Кирјејев је био кроз прожет православлем, које је он сматрао као највиши израз моралних начела руског народа; исто је тако био ватрен присташа руског самодржавља, као пуновласти Царева, појачане слободним саветом изабраника цијеле земље руске. Зато је написао више полемичних списа против књаза С. Трубецкога, Миљукова, Стета и других поборника руске уставности. Ба-вио се много и богословском књижевношћу, и зато је био изабран за почасног члана московске Духовне Академије.

XV Конгрес земљорадничких задруга у Србији. Земљорадничке задруге у Србији одржаће ове године свој 15. годишњи конгрес у Лесковцу.

Из једног малог покрета постао је тако сложен покрет, да се већ са пуно поноса може погледати на петнаесто-годишњу историју задругарства у Србији. Велике су тешкоће биле, кроз које је пролази овај једини демократски економски покрет у Србији. Осим некултурности и непросвјетљености масе, која није умјела да схвати значај и величину оваког једног покрета, било је и свјесног противљења и намјерних сметњи од стране зеленаша.

Па успркос свима тешкоћама, задружни покрет, изазван потребама самог селљака, опет бива све јачи. Он добија све виднијег и јачег израза. Конгреси су, које задруге приређују, њихова најача манифестација.

Задружни конгреси обишли су све вароши у Србији, и готово свугдје су одлично посјећени, са највећом заинтересованшћу присутних задругара за расправе и рад конгреса у опште.

Конгреси су осим тога, што служе задругарству, постали готово једино мјесто, на коме се расправљају најважнија питања, која засијецају у привредни и у опште друштвени живот у селу, постали су и нека врста популарних универзитета, намијењених широким слојевима масе народне.

И овогодишњи конгрес земљорадничких задруга неће ни у чем изостати од досадашњих.

Нарочито је згодно што ће се конгрес приредити у Лесковцу. Лесковац је једино од највећих мјеста у Србији, а и мјесто са најјаче развијеном индустријом и културом техничких биљака.

Конгрес ће се држати 28. и 29. августа у њесковачкој гимназији.

Од расправа, које ће се на конгресу читати, истакнућемо ове: г. Мих. Аврамовић држаће ће предавање: Држава и Задругарство. Ова ће расправа бити интересантна већ због актуелности теме, која се расправља.

Важна је расправа г. Рад. Нешића, професора ратарске школе, о томе, како се може унаприједити пољска привреда у Србији.

А имајући на уму важност шљиварства за привреду, интересантна ће бити и расправа др. В. Стојковића о брању и сушењу шљива.

Осим ових расправа има и интересантних за сваког, који хоће да добро упозна задругарство, питања и одговора из теорије и праксе задругарства.

Ове године на конгресу имаће састанак и свршени ђаци задружне школе. Они ће ту мијењати мисли из задружнога пословања, причати једни другима своја искуства и доживљаје. У сваком случају конгрес ће бити веома занимљив.

Подјела разреда у основним школама. Земаљски школски одбор Доње Аустрије издао је одредбу, која побуђује оправдано занимање у родитељским круговима. Ради се о индвидуализирању основне наставе. Од сада се у истој школској соби неће поучавати дјеца исте старости, *већ исте надарености*. Слабије талентирана дјеца биће окупљена у посебном разреду, па ће се с њима поступати обзирније, а талентиранија дјеца моћи ће боље напредовати. Покушаји у овом правцу окруњени су ванредним успјехом.

Календар „Бока“. Моја болијест изазвала је сумњу и питања: да ли ће календар „Бока“ изаћи и за 1911. годину?

На та учестана питања с разнијех страна, част ми је одговорити: *да хоће, ако Бог да!*

Изврсни садржај календара „Боке“ биће објављен крајем идућег септембра.

Календар прима и огласе, којима се цијена рачуна од ретка, као у овом листу. — Скупљачима огласа припада 20%, а шаљу се управи Бокелске штампарије у Котору, која ће издати календар.

Све остало, што се односи на уређивање календара, шаље се потписом.

Рисан, Манастир Бања (Boka Kotorska) на Илин дан, 1910.

Дионисије Миковић.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Деманти. Вијест страних листова, да је између Цетиња и Биограда настао спор због мјеста, које ће се одредити Престононаследнику Краљевићу Александру, као заступнику Њ. В. Краља Петра при јубиларним свечаностима на Цетињу, потпуно је измишљена и сасвим неоснована, што ће убрзо и факти потврдити.

Јубиларна издања Централног Одбора. Ових дана стигли су први примјерци оних свечаних издања, које је Централни Одбор спремио за прославу Владалачког Јубилеја Њ. Кр. В. Књаза Господара. Та издања сачињавају:

1) *Владалачка кућа Петровић* — Његош, свечани албум с умјетничком репродукцијом слика свих чланова династије од владике Данила до данас. У том су албуму садржане и слике Дјецe, Зетова и Унучади нашег узвишеног Господара.

2) *Слике из Црне Горе*, албум који са 32 умјетнике слике приказује нашу Отаџбину, њене природне красоте и њену старину.

3) *Циклус од 25 разних дописница* са сликама из Црне Горе, рађенима у бојама и двоструком свјетлотиску (Lichtdruck).

Једном и другом албуму, који су права умјетничка дјела, стављени су на чело посебни предговори у величини једног штампаног табака. Читава израда албума уступљена је понајбољим умјетницима, тако да та издања уз своју националну вриједност имају огроман умјетнички, савремени и историјски значај.

Централни је одбор руководила мисао код ових издања, да пружи у овим дјелима што више наших националних и културно-историјских момената. За то је фирма Р. Мозингер у Загребу, којој је повјерена израда ових публикација, унијела у њих орнаментичку из наших рукописних старих књига, те тако оживјела и освјежила историјску српску старину у овим величајним споменицама српског и црногорског славља. Сви ови радови успјели су на најбољи начин, те могу бити правим поносом онога народа, који у јубиларним данима свога племенитог Господара слави своју највећу славу.

Нема сумње, да ће свакој црногорској кући и сваком Црногорцу овим издањима Централног Одбора бити пружено оно, што задовољава срце црногорско и љубав к Црној Гори.

Централни ће Одбор у кратко вријеме објавити цијене свим овим издањима и означити код кога се могу за Црну Гору и иностранство добити.

Господарев портрет. Г. Мило Врбица, наставник цртања у подгоричкој гимназији, израдио је у природној величини портрет Њ. Кр. В. Књаза Господара. Тај умјетнички рад г. Врбице, који је ванредно лијепо иснао за руком, изложен је публици у сали гостионице „Слога“. Изложба је почела 28. ов. мј. и трајаће за пет дана, а улазнице (ов. перпер) могу се добити у књижари А. Рајивајна и гостионици „Слога“.

Гостовање Кр. Хрв. Зем. Казалишта. Братско хрватско позориште из Загреба желећи увеличати сјај јубиларних свечаности, споразумјело се је с управом нашег Позоришта за једно одуље гостовање на Цетињу. Данас можемо с највећим задовољством јавити, да нас до доласка наше миле браће дијели прекратко вријеме. Њихова отаџбина — колијевка толиких великана, који су проповиједали најужу заједницу српско — хрватску — шаље браћи својој под Ловћеном и Дурмитором мезимче своје, понос свој —

хрватску Талију. Она долази као поклоник заслугама и величини нашега узвишенога Владаоца, који је од увијек био најближи и највећи брат хрватском народу, и који је својим блиским везама са благопочившим Владиком и Меценом Штросмајером унаприједио чистоту наших узајамних односа. Доласком хрватског позоришта указана је братска пажња оној земљи јунака, коју ми с поносом називамо својом, а којој широки страни свијет одаје на сваком кораку заслужну част и признање.

Загребачко позориште долази с читавим својим персоналом (40 лица) 11. августа, те ће се задржати у нас за вријеме Јубиларних свечаности давши у свему 6 одабраних представ.

Поздрављајући браћу Хрвате, ми не сумњамо да ће им наша отаџбина засвједочити сву љубав, почасти и срдечност. Добро нам дошли!

Из Књ. Цр. Нар. Позоришта. Управа Позоришна саопштава поштованом грађанству, да 13. августа почињу у нашем Народном Позоришту гостовања Кр. Хрват. Земаљ. Казалишта у Загребу. Загребачко Позориште гостује у 6 одабраних представа. Пошто ће „Балканска Царица“ бити свечана представа уз нарочите позивнице, то се за осталих 5 представа отвара од *недјеље 1. августа абонман.*

Репертоар гостовања гласи:
1) Иво Војновић: *Еквиноцију*, драма у 4 чина.

1) Robert de Fiers U G. A. de Caillavet: *Бурдиданов магарец*, комедија у 3 чина.

3) Hugo von Hofmannsthal (Sofaklo): *Електра*, трагедија;
Alfredo Testom: *Оно нешто...* (quel non so che...), комедија у 3 чина.

4) Sem Benelli: *Бездјушна шала* (La cena delle beffe), драмска пјесма у 4 чина.

5) Shakespeare: *Хамлет*, трагедија у 5 чинова.

Цијене су у абонману од представе:
Горња лежа Перп. 20
Доња „ „ 14
Партер I. „ 4
„ II. „ 3

Претјела и новац ђрмају се у недјељу, ђонедјељак и уторак од 9—11 ђрије ђодне на каси Књ. Цр. Нар. Позоришта у Зетском Дому.

ТЕЛЕГРАМИ

Софија, 27. јула. Краљ Фердинанд вратио се из иностранства о-вамо.

Цариград, 28. јула. Бугарски епископски намјесник у Штипљу починио је самоубијство, јер није могао да одржи ријечи задане турској влади, да ће проказати депозите оружја, пошто се раније заклео био бугарском комитету на вјерност.

Цариград, 28. јула. Порти су већ приспјели одговори од свијех критских заштитних сила ради кандидације Вениселоса и других Крићана за грчку Народну Скупштину. По информацијама из Порте изјавиле су критске силе, да неће допустити, да Крићани судјелују у грчкој Народној Скупштини.

Солун, 28. јула. Једна чета од 15 грчких војника пријешла је код Доменикона турску границу; при томе је дошло до окршаја са турском пограничном стражом. Бој је трајао три сата. На грчкој страни погинуло је пет војника; остали се повукоше преко границе натраг. Од Турака два су војника лако рањена.

Петроград, 29. јула. Народна Скупштина у Финландији сазвана је за 1. септембра о. г. на двомјесечно засиједање. Скупштина ће израдити пројект за избор чланова из Финландије у Думу и Држ. Савјет.

Букурешт, 30. јула. Краљ је примио у аудијенцију великог везира, послије које је велики везир дуго конферисао са министром иностраних дјела.

Берлин, 30. јула. Државни секретар Кидерлен примио је министра финансија Цавид-беја у присуству турског посланика.

Солун, 31. јула. Жандармерија, која је била упућена да гони бугарске чете, нападнута је од чета код Штипља. Жандари су изгубили два човјека и морали су се повући. Војска је појачана са три батаљона и више брдских топова. Многе бугарске чете налазе се код Витоша; ка-

мо је и војска из Кочане упућена, те се мисли да ће чете у брзо бити савладане.

Списак странаца приспјелих на Цетиње од 23. до 30. јула 1910. год.

Гранд Хотел: Т. Витаморе, проф. из Кембриџа; А. Ранге, учитељ из Беча; Др. С. Гргић, љекар из Улциња; В. Витек, чин. из Трста; Х. Вакран, секретар из Бриа; М. С. Смит, прив. из Женеџе; С. Е. Смит, прив. из Буфала; Е. С. Смит, прив. из Буфала; Е. М. Смит, прив. из Буфала; г-ђа А. Мартиновић, прив. из Котора; Ј. Поспишил са супругом, учитељ из Моравске; г-ђа В. Блашкова, учитељица из Моравске; Ст. Кнежевић, адвокат из Дубровника; Ј. Чижек, капелник из Дубровника; П. Шиндлер, учитељ, из Беча; Др. Ф. Сивигер, љекар из Чешке; А. Келнер, турист из Рима; Ал. Келнер, директор из Лајпцига; М. Маркини, новинар из Фиоренце; О. М. Педраци, новинар из Фиоренце; А. Пина, новинар из Фиоренце; Ф. Фуме, новинар из Фиоренце; С. Парадизо, адвокат из Фиоренце; Х. Масанти, трг. из Фиоренце; Ђ. Балтрами, трг. из Фиоренце; Ђ. Макио, турист из Фиоренце; К. С. Бики, турист из Фиоренце; Е. Калини, турист из Фиоренце; А. Ђаконе, турист из Фиоренце; В. Домини, турист из Фиоренце; Р. Милер, инж. из Граца; Ђ. Рова, чин. из Граца; М. Баић, трг. из Маџарске; А. Корб, трг. путник из Беча; г-ђа Л. Штајн, учитељица из Беча; С. Кауки са супругом, трг. из Малте; Е. Ђинесте, посједник из Тулона; Ј. Бенеш, адвокат из Беча; Ј. Кризманић, трг. из Трста; Р. Синбенхар, монтер, из Милана; Ш. Армстронг, прив. из Кембриџа; К. Армстронг, турист из Кембриџа; К. Крек, учитељ из Јене; Х. Лаиг, учитељ из Мајнингенга; К. Ламер, учитељ из Мајнингенга; А. Салад, проф. из Прага; А. Коубова, проф. из Прага; г-ђа В. Маријковска, учитељица из Чешке; Ф. Генте, новинар из Берлина; Б. Ајкведе, новинар из Берлина; Ф. Ханиал, новинар из Диселдорфа; Х. Бусл, новинар из Берлина; Х. Живиц, посједник из Беча; Др. Ф. Манд, адвокат из Беча; Ф. Таних, адвокат из Дармштата; Др. А. Шефер, љекар из Гетингена; С. Власто, посједник из Париза; гроф А. Гоес, прив. из Граца; Е. Маринеро, директор из Подгорице; Г. Л. Зарифи, путник из Цариграда; гроф. Ј. Гоес, прив. из Граца.

Хотел Рајнџајн: А. Розен, учитељ из Дрездена; Е. Десфел, учитељ из Дрездена; В. Вајзни, чиновник из Прага; А. Наука, чин. из Прага; К. Ферингер, трговац из Љубљане; А. Бастеци, трг. из Будимпеште; Н. Робит, трг. из Будимпеште; А. Камилоер, учитељ из Беча; Х. Најмаје, учитељ из Беча; Ј. Клауз, учитељ из Беча; Р. Смолак, фотограф из Котора; С. Јозић, проф. из Загреба; В. Ишлама, трг. из Трста; Х. Брал, чиновник из Лондона; Ф. Фабрити, трг. из Трста; Г. Маритати, трг. из Трста; Р. Крауз, трг. из Трста; Ф. Беклер, трговац из Хановера; А. Стембергер, трг. из Хановера; Ј. Дермант, трг. из Трста.

Изашле су из штампе: СТЕНОГРАФСКЕ БИЉЕШКЕ О РАДУ ЦРНОГОРСКЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

сазване у редован сазив 18. новембра 1909. год.
Књига садржи 44 штампаних табака.

Цијена је 2 перпера

Може се добити на Цетињу: у књижари Мартиновић — Иваншевић; у Подгорици: у књижари Коста К. Станића и Рундо Загора; у Никшићу: у књижари Симата Гарчевића.

Број 327.
Цетиње, 12. јуна 1910.

1,4 **Управа Држ. Штампарије.**

СТЈЕЧАЈ

Министарство Просвјете и Црквенијех Послова намјерно је послати у Њемачку једнога питомца ради изучавања више пољопривредне наставе.

На стјечај могу се јављати активни учитељи, који су свршили Богословско-Учитељску или Учитељску Школу и нови учитељски кандидати. Првјенство ће имати они, који знају њемачки језик. Уз пријаву кандидати ће поднијети ова документа:

1) свједочанство из гимназије и и Бог.-Учитељске односно учитељске школе;
2) љекарско увјерење о здрављу;
3) крштено писмо.
Пријаве ће се подносити Министарству Просвјете до 25. августа закључно.
П. Бр. 2309. Из Канцеларије Министарства Просвјете и Црквенијех послова, 30. јула 1910. године, на Цетињу. 1,1

Стецишта у 1908. годину

Преглед по областима

Редни број	ОБЛАСНИ СУДОВИ	БРОЈ СТЕЦИШТА			ВРИЈЕДНОСТ		
		Отворених у текућу године	У опште	Распрострањених	Инвентарне имовине	Појединачних потраживања	Признатих судом тражона
					ПЕРПЕРА		
1	Катунско-ријечки	—	—	—	—	—	—
2	Зетско-брдски	—	—	—	—	—	—
3	Никшићски	1	1	1	5,827—	6,335—	6,335—
4	Морачко-васојевићски	—	—	—	—	—	—
5	Приморско-црмнички	1	1	1	655-88	6,654-62	6,654-62
Свега:		2	2	2	6,482-88	12,989-62	12,989-62

Број 5930. Из канцеларије Статистичког Одсјека Књ. Министар. Унутрашњих Дјела. Цетиње, 15. јула 1910. год.

Судови и судски персонал у Црној Гори

Преглед код Великог Суда и Обласних Судова за 1908. год.

Ред. број	СУДОВИ	Б Р О Ј							У опште
		Судова	Предсједника	Судија	Секретара	Архивара	Писара	Прагматиката	
1	Велики суд, Цетиње	1	1	4	2	1	4	—	12
2	Обласни суд, Цетиње	1	1	3	1	1	3	3	12
3	Обласни суд, Подгорица	1	1	3	2	1	2	2	11
4	Обласни суд, Никшић	1	1	3	2	—	3	2	11
5	Обласни суд, Колашин	1	1	3	2	—	3	2	11
6	Обласни суд, Бар	1	1	3	1	—	2	2	9
Свега:		6	6	19	10	3	17	11	66

Број 5929. Из канцеларије Статистичког Одсјека Књ. Министар. Унутрашњих Дјела. Цетиње 14. јула 1910. год.

Статистички преглед рада у Књ. Обласном Суду у Подгорици

ЗА 1908. ГОДИНУ

I.

КОД КАПЕТАНСКИХ СУДОВА

ПАРНИЦА	Свега	РИЈЕШЕНО			Остало не- ријешено
		Пресудом		ПОРАВЊАЊЕМ	
		ЗАДОВОЉИЛО СЕ	АПЕЛИРАЛО		
Код капетана и Општинског суда	2930	1162	275	465	1028

II.

КОД ОБЛАСНОГ СУДА У ПОДГОРИЦИ

ПАРНИЦЕ	Број парница	РИЈЕШЕНО:			Велики Суд, пресуде Обласног суда			
		Пресудом	Остало неријешено	Поравњањем	Одобрио	Одобрио с измјеном	Измјенио	Неријешено
		задовољило се	апелирало	поравњањем				
I. Грађанске	911	369	52	72	414	11	4	5
II. Кривичне	181	57	7	2	117	2	—	—
III. Административне	—	—	—	—	—	—	—	—
Свега	1092	426	59	76	531	13	4	5

Број 6248. Из Канцеларије Статистичког Одсјека Књ. Министарства Унутрашњих Дјела 24. Јула 1910. год. Цетиње.

Статистичка преглед рада Књ. Великог Суда за 1908. годину.

ПАРНИЦЕ	Број дошних парница у 1908. години	Д О Н Е Ш Е Н О							Остало неријешено			ПРИМЈЕДБА	
		ПРЕСУДА ОБЛАСНОГ СУДА					РЈЕШЕЊА		Из 1908. године	Из 1907. године	Из ранијих година		
		Одобреннх				Поништених	Жалбона	Коначна					
		У свему	С додатком	Са измјеном	Са измјеном и додатком								
Грађанске	661	114	12	23	4	59	221	118	20	397	313	86	Од несавршених 973 парница, узима- те су у преглед и још 60, и чекају од Обласних Судова потребна доследица.
Кривичне	157	27	1	22	3	22	59	32	14	93	55	30	
Свега	818	141	13	45	7	81	280	150	34	430	367	116	

Број 5.993. Из Канцеларније Статистичког Одсјека Књ. Министарства Унутрашњих Дјела. Цетиње, 15. јула 1910. г.

СЛИЈЕДИ ДОДАТАК

Званични огласи

СТЈЕЧАЈ

Књ. Министарству Просвјете и Црквених Послова потребно је за идућу школску годину осам новијех наставника:

За Велику Државну Гимназију на Цетињу потребна су четири наставника и то: Два за срп. језик и класичну филологију; Један за математику и физику; и један за историју и географију.

За подгоричку Гимназију потребна су два наставника и то:

Један за српски и њемачки језик и један за историју и географију.

За Богословско учитељску школу на Цетињу потребна су два наставника и то:

Један за богословске предмете и црквено пјевање и

Један за педагогику и философију.

Кандидати који се желе јавити на овај стјечај, дужни су Министарству поднијети пријаве и документа о својој спреми најдаље до 5. августа т. г. Уз пријаву дужни су означити, колико траже годишње плате. Од кандидата се тражи да су свршили најмање дипломски испит, а они који су положили проф. испит и већ служили као наставници имаће првијенство над осталима.

П. Бр. 1207. Из Канцеларије Министарства Просвјете и Црквених Послова. 8. маја 1910. године. на Цетињу. 9,10

СТЈЕЧАЈ

Државна Штампарија примаће на обучавање осам ученика под сљедећим условима:

1. Да је ученик свршио основну школу — са врло добрим успјехом — првијенство ће имати они, који су посјеђавали један или више разреда гимназије;

2. Да је потпуно здрав;

3. Да је доброг владања;

4. Да није млађи од 13 година.

5. Да мора становати на Цетињу.

Учење траје четири године, за које ће вријеме ученици примати на име издржавања и то: прве године учења по 10 перпера мјесечно; друге године по 15 перпера мјесечно; треће године по 20 перпера мјесечно и четврте године учења по 30 перпера мјесечно.

По свршетку четири године учења полагаће ученик испит, и по положеном испиту произвешће се за радника. —

Они ученици, који би показали особиту марљивост, сјособност и владање, могу бити произведени за помоћнике радничке и прије навршетка четврте године, и имаће као такви плату од 40—45 перпера мјесечно.

Они родитељи или старатељи, који би имали вољу да њихова дјеца изуче штампарски рад, нека поднесу молбу Управи Држ. Штампарије, и уз молбу да приложи дјетињу потоњу школску свједоцбу, крштеницу и љекарско увјерење и то најдаље до 15. марта тек. год.

Број 114. Цетиње, 17. фебр. 1910.

Управа Држ. Штампарије.

ОГЛАС

Посланство Краљевине Србије својим актом № 167 од 10. т. м. саопштава, да од сада увјерења, о сиромаштини и имовном стању ученика из Црне Горе, могу имати важности само ако су овјерена од стране Краљевског Посланства на Цетињу, — што се ставља заинтересованим на знање и управљање.

№ 1373. Из Канцеларије Књ. Министарства Иностранних Дјела, 18. јуна 1910. на Цетињу. 5,6

ОГЛАС

Сточарски завод у Никшићу има на продају:

Витгауерских говеди; нештерских и хороденка оваца и крмади беркширске расе.

Ко жели од поменутих стоке купити, нека се пријави Одјељењу Народне Привреде или Управи Сточарског Завода у Никшићу, гдје ће добити потребна обавјештења.

П. Број 2620. Из канцеларије Одјељења Народне Привреде, 27. јула 1910. године. Цетиње. 1,3

ОГЛАС

Сви ниже изложени Закони за Књажевину Црну Гору, са назначеним цијенама, могу се добити на Цетињу: у књижарама Мартиновић — Иванишевић; у Подгорици: у књижарама Коста К. Станића и Рунодо — Загора; у Никшићу: у књижари Симата Гарчевића; у Великом: код Коста Миљанића

1. Устав за Књ. Црну Гору, перп. 1—

2. Закон о редбде, упуства и др. за осн. школе — перп. 2—

3. Закон о нар. школама перп. —50

4. Закон о судском поступку у грађанским парницама — перп. 1—

5. Закон о штампи — перп. —50

6. Кривични Закон — перп. 2—

7. Општи Имовин. Закон перп. 4—

8. Закон о изборима народних посланика — перп. —30

9. Закон о уређењу Држаног Савјета — перп. —30

10. Закон о пословном реду у Државном Савјету — перп. —30

11. Закон о Министарској одговорности — перп. —30

12. Закон о Експропријацији перп. —30

13. Закон о уређењу привредног Савјета — перп. —20

14. Закон о привременом пословном реду у Народној Скупштини, перп. —40

15. Закон о јавнијем зборовима и удружењима — перп. —20

16. Закон о држ. буџету перп. —30

17. Закон о парохијском свештенству — перп. —50

18. Закон о јавним правозаступницима — перп. —50

19. Трговачки Законик — перп. —80

20. Закон о порезу на алкохолна пића и таксирању судских пресуда перп. —20

21. Закон о поступку судском у кривичним дјелима — перп. 1—50

22. Закон о подјели, насељењу и уживању Бривске Горе — перп. —30

23. Закон о измјенама и допунама у закону о изборима народних посланика — перп. —30

24. Закон о административној подјели Црне Горе — перп. —30

25. Закон о Устројству судова у Књ. Црној Гори — перп. —30

26. Закон о измјенама у Кривичном Законик у — перп. —20

Број 152. Цетиње, 11. марта 1910.

Управа Држ. Штампарије.

ПРАВИЛНИК

о власницима кола, кочијаша и колској тарифи

може се добити по цијени од 30 пара на Цетињу: код књижара Мартиновић — Иванишевић; у Подгорици: код књижара Коста Станића и Рунодо — Загора; у Никшићу: код књижара Симата Гарчевића.

Број 287. Цетиње, 22. маја 1910.

3,5 Управа Држ. Штампарије.

ПОЗИВ

Којим се позива Наста кћер Новака Лабана из Полимља, која је прије 3 (три) године отишла у Турску, да у року од 2 (два) мјесеца, рачунајући од првог уврштења овог позива у „Гласу Црногорца“, лично престане овој Конзисторији, ради коначног ријешења бракоразводног спора са њеним мужем Илијом Гојковићем из Велике.

Не пријавили се речена Наста у одређеном јој овим позивом вријеме, ради реда поставиће јој се бранитељ, који ће је у овом спору заступати, те ће се и у њеном одсуству коначно ријешење доијети.

Број 976. А. 1910—793—24. Из Конзисторије Никшићске, 27. јула 1910. год. Никшић. 1,3

ОБЈАВА

У смислу ријешења овога суда, од данас број и ознака доњи, донесено по послу процјене непокретне имовине оних власника, који нијесу пристали на понуђену цијену за заузето им имање од стране државе за јавну употребу нове вароши у Бару, ставља се до знања;

да је обласни суд у Ст. Бару на основу чл. 11. закона о експропријацији, одредио од своје стране за чланове вјештака у одбор за процјену експроприраних имања, Пера Стијенова Ђурића, из Поља.

Од стране власника одређен је за члана-вјештака у овај одбор начелник општине Спичанске Лукшић, из Спича, изабран је једногласно; а

Књ. Обласна Управа, са стране Државе одредила је за члана — вјештака поменутог одбора Стевана Прљу настојника грађевина.

Поменути чланови у смислу члана 11. закона о експропријацији имају положити прописану заклетву, дана 21. јуна тек. год., у канцеларији капетанског суда у Ст. Бару, а процјена ће се отпочети одмах у Барскоме пољу.

Број 1327.—VII.—1910.—26. Из канцеларије Обласног Суда, 31. маја 1910. г. у Ст. Бару. 2,3

ПОЗИВ

Којим се позива Мара кћер Саве Обренова Луковца из Горње Мораче, која је прије (2) двије године отишла у Турску, да у року од (2) два мјесеца, рачунајући од првог уврштења овог позива у „Гласу Црногорца“, лично престане овој Конзисторији, ради коначног ријешења бракоразводног спора са њеним мужем Радисавом Шћепановићем из Роваца.

Не пријавили се речена Мара у одређеном јој овим позивом вријеме, ради реда поставиће јој се бранитељ, који ће је у овом спору заступати, те ће се и у њеном одсуству коначно ријешење доијети.

Број 977. А. 1906—1. Из Конзисторије Никшићске, 27. јула 1910. год. Никшић. 1,3

ПОЗИВ

Овијем се позива војник Мало Колин Јуковић из баталиона Селачко-Шестанског Црмничко-Приморске бригаде, који се налази у иностранство, да се има пријавити војним властима најдоцније до 1. октобра ове године.

У противном случају над истим ће се изрећи пресуда и без његовог присуства К броју 3052. Из канцеларије Министарства Војног, 21. јула 1910. г. Цетиње. 2,3

ОБЈАВА

На дан 22 јула о. г. продаваће се јавном лицитацијом за готов новац материјал који се још налази у оvd. штали бивше војне поште.

У овај материјал има: ковачког, коларског, сатларског и другог алата; разног гвозђа и гвозђарије; коњских прибора, као и старих употребљаваних поштанских кола и фургона.

Ко би желио што од овога материјала купити, нека дође лично одређеног дана од 8 до 12 сати прије подне у поменутој штали.

П.Т. Бр. 7314.—2069. Из Пошт.-Телегр. Одјељења Мин. Унутр. Дјела 9. јула 1910 г. на Цетињу. 2,2

СУДСКИ ПОЗИВ

Гојко Миљанов Прелевић, из Убала, убица Петра Н. Белевића, из Дољана, који је 29. марта о. г. побјегао из истражног затвора, — позива се да на дан 12. октобра о. г. у 8 сати прије подне престане у овај суд ради главног претреса по истом дјелу, с напоменом, да ће се претрес одржати и пресуда изрећи и без његова присуства према наређењу § 294. закона о судском поступ. у кривичним дјелима.

Број 435. V—1909—149. Подгорица, 30. јула 1910. год.

Књ. Обласни Суд за предсједника судија С. Радуловић.

2,3

Службени огласи

ОГЛАС

На основу наредбе Књ. Обл. Суда из Подгорице, од 2. јуна 1910. број 1147.—IV—1906—246., а вези ријешења Књ. Вел. Суда, од 13. фебруара 1909—IV—1907—179.

Износи се на јавну продају доље описана непокретност Лазара Р. Радовића из Момча, за наплату 700 динара Драге Јовановић, учитељице из Врањинца у Краљ. Србији због извршеног злочина; што је речени Радовић учинио над њеном шћером. — Процијенено перпера 850.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда, за коју се одређују три рока: 30. јула, 30. августа и 30. септембра у 10. сати прије подне.

На првом року неће се непокретност продати испод процијенене вриједности а на другом хоће и мање, али не испод $\frac{2}{3}$ процјене, а на трећем року непокретност ће се уступити понудноу највише цијене.

Сваки је лицитант дужан положити јемство $10\frac{1}{2}\%$ процијенене вриједности.

Позивају се сви они који имају на непокретност какво реално право и сви они који имају право прече купње.

Опис непокретности:

I. зв. мј. „Шкапјеновица“ $\frac{1}{4}$ оранице, процијенена перпера 150; граници се од: истока и сјевера земљом Малише Стеванова, од запада земљом Божиње Новакова, а од југа земљом Рада Шћепанова.

II. „Ржани До“ $\frac{2}{4}$ оранице, процијенено пер 300, граници се: од истока и југа земљом Божиње Новакова, а од запада и сјевера земљом Рада Шћепанова.

III. зв. мј. „Питоме Долине“ пет листобера горе процијенени пер. 150 граници се од: истока гором Арса Илина, од сјевера гором Крста Бућина, од запада гором Малише Стеванова а од југа гором Рада Шћепанова.

IV. зв. мј. „Веља Долина“ 1 коса ливаде, процијенена пер. 170; граници: од истока и сјевера Раде Шћепанов ливадам, од југа и запада Гавро Савов гором.

V. зв. мј. „Ошље-поље“ $\frac{1}{4}$ оранице процијенена 30 пер; граници се са свих страна ливадам Рада Шћепанова.

VI. два метра куће двокатнице, процијенено пер. 50, а граници са свих страна кућом и обором Рада Шћепанова.

Број 885—88—1909 На Безијево, 21. јула 1910 г.

Капетански Суд за капетана кмет В. Вучевић.

ПОЗИВ

У смислу ријешења овога суда од 22. јуна ов. године. број доњи, овим се позива Јозе Лондровић из Борковића, који се сада налази у Америци, да 16. октобра о. г. престане у овај суд на претрес, који се тада има одржати у кривичном дјелу противу истог, по оптужби Влајке Делић, због ванбрачног пријеступа.

У случају непредјетки, суд ће свакојако одржати претрес и доијети пресуду према односним законским прописима.

Број 332.—V.—1908.—60. У Никшићу, 16. јула 1910. г.

Књ. Обласни суд Предсједник Ш. М. Мартиновић

P. 87. бр. 492 2,2

ПОЗИВ

Сагласно ријешењу овога суда од 18 јуна ове год. број доњи, овим се позива Церко Ј. Благојевић, из Језера (Црна Гора), који се сада налази у Сјеверној Америци (Аласци) да 16. октобра ов. год. у 8 часова прије подне, престане овоме Суду на јавну расправу, која ће се одржати по оптужби Јоке П. Крејовић из Језера, противу истог, због ванбрачног пријеступа. У случају изостанка, претрес ће се свакојако одржати и пресуда изрећи према односним законским прописима.

Број 110. V—1910—26. У Никшићу, 16. јула 1910. Књ. Обласни Суд. P. 94. бр. 491. 2,2 Пред. Ш. М. Мартиновић.

ОГЛАС

Сагласно рјешењу Књ. Обласног Суда на Цетињу од 18. маја 1910. год. број 2328 ex 1910—IV—1908—398, износи се на јавну продају доље описана непокретност наследица пок. Ника Драшковића из Косијера, која је процијенена перпера 725.

Продаја ће се извршити у канцеларији потписатог суда.

За продају одређују се три рока и то: 28. августа, 28. септембра 1910. год. и 28. јануара 1911. године.

На првом року непокретност се неће продати испод процијенене вриједности, на другом хоће и ниже, али не испод $\frac{2}{3}$ процијенене вриједности, а на трећем ће се уступити понудноу највише цијене, али ако она буде пријешла 300 перпера.

Сваки лицитант дужан је положити јемство $10\frac{1}{2}\%$ од процијенене вриједности.

Позивају се сви они, који имају на ову непокретност какво реално право, као и они који имају право прече купње, да се пријаве суду прије почетка прве продаје.

Опис непокретности:

1.) Два листосјека горе и у истој мишобер у звано „Драшковића Лазина“, граници: од истока имовином Пура Јованова, од југа и сјевера имовином Милоша В. Мудреши, од запада имовином Ника Ил. Мудреши. Процијенено перпера 375.

2) $\frac{1}{4}$ ливаде и 1 листосјек горе, звано „Лимово Зграде“, граници: од истока имов. Пера М. Радовића, од југа имов. Сава Пејова, од запада имов. Луке Шалина; од сјевера имов. Маркине Станкова и Маре Николине. Процијенено перпера 350.

Број 767 ex 1910.—213—1908. Цеклин, 27. јула 1910. год.

Капетански суд кап. С. Пејановић

P. 232. бр. 509. 1,1

ОГЛАС

Управа општине Вароши Данилова-града, продаваће у Неђељу 1-ви Августа тек. год. јавним аукцијом, а из слободне руке своју налазећу се Земљу:

а) косачице 5 рала, $\frac{2}{4}$, 136 квадратних метара; и југа (горе) 2 рала, $\frac{1}{4}$ и 124 квадратна метра, налазеће се у Косови-југу, у близини такозвано „Код Крушце“ и

б) косачице 2 рала $\frac{2}{4}$, $\frac{1}{4}$ и 61 квадратни метар, у Веље-поље у близини Данилова-града.

Лицитација ће се одржати поменутог дана у канцеларији општинске Управе од 9 до 12 пред и 3 до 5 сати после подне, и земља уступити понудноу-цима највећих цијена, наравно ако понуде буду за Управу повољне.

Овим се позивају купци — нарочито они који законом имају прече право купње, да се реченог дана пријаве у Управу ради натјечања, ће ће им се објаснити и опис горњих непокретности.

Број 791.—140.—1910. Данилов-Град, 13. јула 1910.

Управа Вар. Оп. Дан.-Града Предсједник, кап. Т. Ђуровић.

P. 150. бр. 483. 2,2

Приватни огласи

Јанко Спасојевић

ПРАВООСТАУПНИК — ПОДГОРИЦА

Yanko Spasojevič

AVOCAT DEPUTÉ—PODGORITZA (Monténégro)

P. 10. бр. 199. 9,10

ПОЗИВ

НА

УПИС III. КОЛА АКЦИЈА ПРВЕ НИКШИЋ. ШТЕДИОНИЦЕ

На основу ријешења IX редовне главне скупштине акционара Прве Никшићске Штедионице од 30. јануара 1909. год. отворен је од 2. фебруара 1909. год.

Упис на III. коло од 2000 акција по 100 круна

При упису полаже се на име уписнице по 1 круна од сваке уписане акције. Уплата се врши постепено у недјељним обрцима по 50 пара недјељно рачунајући од 1. јануара 1909. год.

Упис се врши сваког редовног дана код Прве Никшићске Штедионице у Никшићу и њених филијала у Шавнику и Велимљу.

Уписнику и уплату треба слати поштанском упутницом или полагати за рачун Штедионице мјесним новчаним заводима

Пошто је остао врло мали број неуписаних акција, то се скреће пажња онима, који желе да постану штедионички акционари, да се са уписом акција пожури.

Прва Никшићска Штеди

Народна Банка Књ. Црне Горе у Бару

СТАЊЕ НА ДАН 30. ЈУНА 1910. ГОДИНЕ.

Готовина у благајни	17.134 70	Уплаћена главница	124.597 —
Мјенице	365.914 —	Улози на штедњу	227.606 84
Дужници по текућем рачуну	839.725 13	Повјериоци по текућ. рач.	823.096 99
Стране вриједности	257 45	Нексплаћена камата акционарима од год. 1909.	836 47
Намјештај и прибор	1.905 44	Наллаћена такса за пренос акција	12 —
		Привремени рачуни	42.683 66
РАСХОДИ:		ПРИХОДИ:	
Камата на улоге и по текућим рачунима	4.962 55	Камата од мјеница	17.415 32
Разни трошкови, станарина, плате, награде, трошкови оснивања и одбор. днев. и трошкови.	9.113 79	„ по текућ. рач.	1.931 72
Поштарина	158 99	Провизија	1.872 60
Књиге, тискарнице и друге канцеларске потребе	2.477 85	Уписнина поред 2014 у 1909. години	1.096 —
	16.713 18	Разни приходи	362 72
		Курс разлика	138 58
		Камата акцион. на упл. главницу од 1. до 31. 1910. износи	22.816 94
	1.241.649 90		
			1.241.649 90

П.п.бр.513. 1,1

Прва Никшићска Штедионица у Никшићу

СТАЊЕ НА ДАН 30. ЈУНА 1910. ГОДИНЕ

АКТИВА		ПАСИВА	
Акционари III. кола	97.303 48	Главница I. и II. кола	300000 —
Благајна	18.884 25	„ III. кола	200000 —
Мјенице	1.506.735 63	Резервни фонд I. и II. кола	83.718 14
Хартије од вриједности	18.530 —	„ III. кола	2.073 83
Дужници по текућ. и прив. рачунима	250.797 16	Трате	85.791 97
Вриједности резерв. фонда	39.124 34	Повјериоци по текућим и прив. рачунима	7.944 57
Оставе на чување и гаранцију текућ. рачуна	491.467 23	Ревенонт	332.361 53
Деновани акцепти	30.000 —	Улози на штедњу	390.530 —
Намјештај	3.389 14	Уписнина III. кола	516.966 42
		Неисплаћена дивиденда по акцијама III. кола	1.443 —
РАСХОДИ	46.660 31	Неисплаћена добит по акцијама I. и II. кола	863 76
		Остављачи остава	7.303 01
		Акцепти у депоу	491.467 23
			30.000 —
		ПРИХОДИ	138.220 05
Перпера	2.502.891 54	Перпера	2.502.891 54

П.п.бр.514. 1,1

ТРГОВАЧКО ОРИЈЕНТАЛСКО ДРУШТВО

Анонимно Друштво. — Капитал од 3.000.000 франака у злату потпуно уплаћен.

ОДЈЕЉЕЊЕ ЗА РОБУ У БАРУ

Са сопственим стовариштима у слободној луци, агенцијама и стовариштима у Подгорици и у Скадру (Албанија) Комисијони и заступништва:

Агенција Парабродског Друштва „Пуљије“ у Бару.

Централна Администрација Друштва је у Венецији. Банкарско Одјељење је у Цариграду са додатим Одјељењем робе за Левант (Исток).

П.п.бр.387. 4,24

ЦРНОГОРСКА ПИВАРА „ОНОГОШТ“ У НИКШИЋУ

ОБЈАВА

Према ријешењу управног одбора, а сагласно чл. 8. Друштв. правила умовљавају се г. г. акционари Црногорске Пиваре „Оногошт“ у Никшићу, да изволе уплатити своје акције најмање до 70% у року до 15. августа ове године.

Који не би до одређеног рока уплатили, поступили се у смислу чл. 9. друштвених правила.

П.п.бр.60.бр.457. 2,5

УПРАВА.

Ради знања.

Извјештавам госпду путнике а нарочито моје муштерије да сам моју гостионичарску радњу премјестио у улицу Иванбегову у кућу господина Пера Гашића број 27. примам на храну и спавање са најумјеренијом цијеном. Молим за посјету.

Цетиње.

Р.41.бр.407.3,6

С поштовањем

Димитрије Фатић.

Продајем

Око 20.000 шовара: шумових, церових и јасенових — дрва на коријену или теслим на чаду. — Дрва се налазе између Башине воде и Манастира Острога, код моје куће у Повију. — Ко жели купити ову количину дрва, нека ми се за цијену и друга условија — изволи пријавити.

Р.48бр.495. 2,3

Радоје Ђуров Контит.

Кафана и гостионица „СЛОГА“

Отворио сам кафану и гостионицу у Бајову улицу број 40, — у кућу Неђељка Мандића, ће се може добити сваковрског црногорског и страног пића, особито леденог пива са разном закуском. Примам на храну и спавање. До кафане је лијепа уређена башта са намјештајем. Цијене су врло умјерене, — послуга брза и тачна.

Молим за посјету.

Цетиње.

Р.60. бр.447. 2,3

Илија Роловић.

ПАЖЊА.

ПАЖЊА.

МИЛАН ЧОЛИЋ

— БРИЈАЧ —

Цетиње.

Главна улица.

Препоручује поштованом грађанству своју модерно уређену бријачку радњу која се води под најстрожијом чистоћом и добром услугом на које се највише пази. У исто вријеме ставља до знања да је снабдио радњу са разном порфирмеријом и косметичким препаратима из чувених Француских фабрика.

Особито скреће пажњу поштованим госпођама и госпођицама на врло fine и пријатне мирисе, помаде за косу и лице, воду за гајање косе, изванредне пудере и сапуне, крепоне и мреже за косу.

Р.81,бр.454. 2,5

Дневно 20 до 50 круна

може сваки без разлике заслужити, који се жели занимати са продајом једне добре ствари.

МАРЉИВЕ ОСОБЕ ДОБИВАЈУ И НАГРАДУ

Посао је сталан а особито повољан за Агента Српске понуде треба слати на: Administraciu „Neue Fortuna“ Budapest, V., Bőrsé Postfach 78. Р.47. бр.256. 5,6

„ЦЕМЕНТ“

ФАБРИКА ЦЕМЕНТА ПОРТАНД

СПЉЕТ

Трг воћа

нуди свој изврстан производ уз најповољније услове.

П.п.бр.161 7,14

БЛАГОДАРНОСТ

Дубоко тронути осјећањима благодарности наспрам искрене пажње драге нам браће у Америци, који похитали својим прилозима ослободити тешке робије нашег брата

Тијодора Јанкова Шћепановића

којега зла коб баци у мрачне америчке фолтове, ушљед убиства једног насилника, који је хтио, да насилним путем отме Тијодорову крвљу стечену зараду, не можемо пропустити, а да овим путем свима понасоб не заблагодаримо.

Приложнице: Видак Пејовић, 50 пече; Марко Радуловић, Јован Радоњић, Јевто Радоњић, по 25 пече; Илија Драговић, Симон Лакићевић, Јаков Лакићевић, по 23 пече; Благота Радуловић, Лука Татар, Милован Вуковић, Јован Лазаревић, Крсто Ђупић, по 20 пече; Гајо и Филип Радуловић, Благога Радоњић, Спасоје Цефердановић, Филип Татар, Максим Радојичић, Никола Радоњић, по 15 пече; Драго и Крсто Баровић, Вуле и Милован Гогић, Иван Николић, Михајло Алагић, Петар Чичаревић, Раде Миличиновић, Алекса Дедовић, по 11-50 пече; Ристо и Милош Радуловић, Богдан Петричевић, Никола и Јован Секулић, Марко Ђаковић, Симо Радоњић, Лука и Јован Вујовић, Васо Лакићевић, Максим Рамоњић, Марко Горашевић, Благога Николић, Јован Калуђеровић, Милован Груковић, Видо и Крсто Поповић, Раде Бољевић, Милија Поповић, Јован Марковић, Рако Лакчевић, Стеван Вукадиновић, Никола Вуковић, Марко Шањевић, Драго и Машо Баровић, Видак и Петар Николић, по 10 пече; Лаза и Панто Ботковић, Милован Бошковић, Паја Мијушковић, Јован Ђукић, Богдан и Вељо Лаковић, Вујадин и Радоје Лаковић, Гојко Вуксановић, Михајло Оташевић, Перута Ивановић, Андрија Газивода, Ђорђе Ковачевић, Лука Радуловић, Радован Ђумовић, Живко Павићевић, Васо Јанковић, Јоко Радојичић, Симо Јовановић, Петар Кузмак, Пеко и Саво, Крсто и Ђуро Радуловић, Машо Јовановић, Васо Вуковић, Рако Ђумовић, Саво Лајовић, Машан Кривокапић, Перо и Петар Радојичић, Лазар Јовановић, Митар Ђалетић, Периша Радуловић, Илија Пејовић, Илија Радовић, Марко Кривокапић, Обрен Симоновић, Јован Гардашевић, Митар Пејовић, Вуле Стојановић, Никола Ђеранић, Михајло и Саво Лакићевић, Михајло Тодоровић, Крстун Брацановић, Шпиро Ковачевић, Илија Стругар, Вукосав и Благоје Радовић, Симон Вуксановић, Милован Влаховић, Милосав Симић, Гавро Булатовић, Ђуро Гардашевић, Симо Кековић, Филип и Никола Рамоновић, Глигор Радовић, Филип и Завиша Вуксановић, Мићо и Петар Оташевић, Михајло Оташевић, Јован Јововић, Стеван Кековић, Крсто Домазетовић, Ристо Вуковић, Благога и Гајо Вукадиновић, Јаков, Радован и Мирко Ђуровић, Мило Баковић, Васо Вуковић, Мартин Бојановић, Благога и Видак Вујовић, Ђорђе и Лука Вујовић, Илија Радовић, Мићо и Никола Николић, Мато и Петар Ђупић, Ми-Михајло и Благога Ђупић, Јевто и Богдан Кековић, Марко и Бошко Кековић, Радоје Кековић, Иван Рајичевић, Микоња и Мирко Бошковић, Симеон и Ђуро Вуксановић, Никола Вешковић, Петар и Савеља Вуковић, Благога и Милован Вуковић, Ђирак Велимировић, Илија Миљеновић по 5 пече; Алекса Рогановић 4 пече; Новак Радевић, Душан Ђукић,

Васо Вукмировић, Јошо Ђелица, Душан и Богдан Поповић, Петар Крнетић, Милосав Радоњић, Мићо Николић, Шпиро Крушка, Петар Драговић, Видо и Стеван Марковић, Саво Марковић, Петар Стругар, Томаш Радуловић, Спасоје и Ђуро Радуловић по 3 пече; Симо Даниловић, Васо и Машо Ђумовић, Јован Стевановић, Ђуро Вучинић, Ристо Радуловић, Обрен Мијановић, Радуле Павићевић, Панто Радуловић, Бошко Томазовић, Миладин Мијановић по 2 пече; Никола и Илија Стругар по 2-50 пече; Милутин Вујовић по 1-50 печу.

Овакав богати прилог је за сваку похвалу, који су купили г. г. оф. Ристо Радуловић и Видак Пејовић, којима поново благодаримо. Ово нам даје богату гаранцију за братска осјећања, која гаје браћа спреам своје браће, и само онај, који у туђини проводи, далеко од својих, своје дане, може да представи себи, како се браћа пазе овамо и у несрећи помажу један другог.

Будући сиромашни у изразима, наша драга браћа, Црногорци — дародавци — нећ приме овим мртвим словима на хартији, нашу доживојну благодарност:

Милош Кујин, Милован Иванов, Боко Сердарев, Крсто Радованов, Глигор Маркишин, Симо Вучетин и Никола Велишин — Шћепановић.

Петров-дан, 1910. год.

Буенос-Аирес.

Р. 584 бр. 512 1,1

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Приликом смрти нашег никад испрежаљног брата

† СИМА

који се пресели у вјечност у 37. години свога живота у Пажињима, на дан 7 јуна тек. год. са великим болом у души сматрамо за своју дужност овим путем изјавити доживотну захвалност свој нашој браћи, кумовима, пријатељима, сродницима и осталим племеницима у нашој отаџбини као и у овој земљи који у вријеме боловања нашег покојног брата похиташе, и на глас покојникове смрти похиташе у великом броју, те покојника ожалише и до вјечне куће испратише. Нека је особита хвала г.г.: командирџи Богђу Радовићу и поруч. Савићу Батрићевићу са Мартињиница, који у великом броју дођоше, те покојника ожалише и нашу велику тугу у неколико ублажише. Нека је вјечита хвала попу Радовану Павићевићу са Рсојевићима, који онако у великом броју дођоше да покојника ожале и нашу тугу ублаже. Нека је вјечита хвала Ђуричанима, Грлићанима, Сладојевићима, Лакићима, Шарановићима, Павићима, Јовановићима, Секулићима, Лалевићима, Богђићима и Гргуревићима, који онако у великом броју дођоше да покојника ожале и нашу велику тугу ублаже. Нека је особита и доживотна хвала браћи Радуловићима, Вуковићима, Пајовићима Велашевићима и Данилов-грађанима, који онако у великом броју дођоше те покојника ожалише, до вјечне куће испратише и спровод увеличаше, не жалећи труда ни материјалних жртава. Понаособ нека је незаборавна хвала госп. команд. Петру С. Пајовићу и Илији Ј. Радуловићу, који се никад не мишале искрај покојникова одра за вријеме његова тридесетодневног боловања. Доживотна хвала нека је г-ну Мишу Р. Пајовићу, који се са покојником растаде онако дирљивим говором. Нека је неizmјерна хвала на телеграфским саучешћима г.г. Марку Радуловићу и браћи Континица Милану и Петру. Нека је незаборавна хвала овамошњој браћи Белопавићима, Кучима, Васојевићима и Ђешићанима, који чувши нашу тужну вијест дођоше те заједно са нама нашег брата ожалише. Још једном нека је хвала свима и свакоме, који нам изјавише своја саучешћа ма којим начином.

Р. О. Box 84 Meaderville Montana

Сјеверна Америка

Ожалошћена браћа:

Лазар и Максим Ј. Радуловић.

Р. 325 бр. 502 1,1

ЈАВНА ЗАХВАЛНОСТ

Још се нијесу утрле сузе жалоснице за преминулим ми родитељем и никад испрежаљеним братом, а ето већ једна рана више на мом срцу, која ме постиже смрћу мога сина

† ВЛАДИМИРА

који испусти своју анђелску душицу у другој својој години 16. јула ове године.

Сматрам за најсветију дужност изјавити благодарност докторима: Сужјевићу и Радуловићу, који се трудиле да избаве из чељустисмрти непрежаљеног покојника.

Велика хвала чиновништву и грађанству вароши Подгорице, које покојника у онако великом броју ожале и до гроба испрати.

Незаборавна хвала министима: Пламенцу и Вучковићу, професорима: Врбци и Рајивајну, председнику суда Вулетину, проту Поповићу, Ђакону Калуђеровићу, учитељу Тошковићу, Милетићу, Вучинићу, Шоћу, Радетићу, госпођама: Крилов, Ковачевић и Мијушковић, Вешовићу, Петковићу, као и свима мојим рођацима кумовима и пријатељима из Васојевића и Скадра на многобројна телеграфска и писмена саучешћа.

Још једном нека је хвала сваком оном, који ми ма на који начин изјави саучешће.

Подгорица.

У име многобројне родбине ожалошћени родитељ **Филип М. Протић**, Р.160. бр.516 1,1) управитељ осн. школа.

ЈАВНА БЛАГОДАРНОСТ

Др. Проф. Итало Павиоло

Шеф технички при Књ. Монополу Дувана

ганут ушљед израза наклоности пригодом тужног случаја, губитка незаборавне своје миле супруге

Е Л И З Е

најтоплије захваљује свима онима који су му изразили своје саучешће.

Подгорица, 22. јула 1910.

Р. 40. бр. 510,1,1